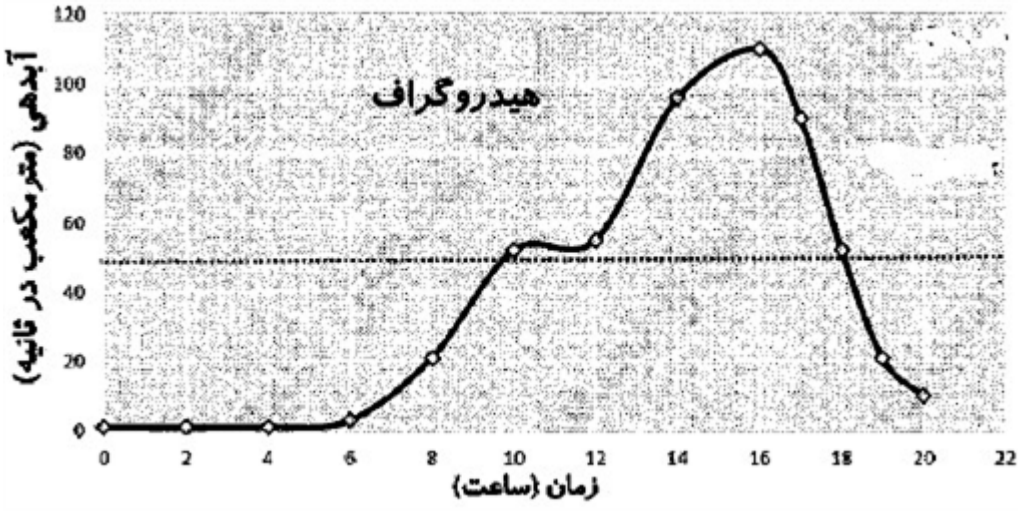

بارم	ردیف	
	<p>لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید</p> <p>با توجه به نمودار هیدروگراف (آب‌نگار) زیر به پرسش‌های بعدی پاسخ دهید:</p> <p>الف) سیل از چه ساعتی آغاز شده است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید. ب) نقطه اوج سیلاب در چه زمانی بوده است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ الف) از ساعت ۱۰ دلیل: زیرا دبی سیلاب (یا آبدهی رودخانه) از میانگین آبدهی بالاتر رفته است. ب) ساعت ۱۶ (یا ۴ بعدازظهر)</p>	۱
	<p>ایران در کدام کمربند زلزله‌خیز قرار گرفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ ایران در کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا قرار دارد.</p>	۲
	<p>مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز جهان کدامند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا، کمربند اطراف اقیانوس آرام، کمربند میانی اقیانوس اطلس</p>	۳
	<p>خشکسالی چه پیامدهایی به همراه دارد؟ (۲ مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی - بروز قحطی و گرسنگی - مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند - از بین رفتن گیاهان و جانوران - مهاجرت برخی گونه‌ها - کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آنها - افزایش ریزگردها و حرکت آنها به سمت سکونتگاه‌ها. (ذکر ۲ مورد)</p>	۴

<p>چه زمانی ترسالی در یک منطقه رخ می‌دهد؟</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ ترسالی زمانی رخ می‌دهد که میزان بارندگی سالانه در یک منطقه بیش از حد میانگین بارش باشد.</p>	۵
<p>سنگ‌کره (لیتوسفر) به کدام بخش از کره زمین گفته می‌شود؟</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ سنگ‌کره (لیتوسفر) شامل پوسته و بخش بالایی (فوقانی) گوشته است.</p>	۶
<p>بیشترین آبدهی رودهای کشورهای شورمان مربوط به کدام فصل است؟ دلیل آن را بنویسید.</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ در کشور ما در زمستان و اوایل بهار با ذوب برف و بارش‌های بیشتر، آبدهی رودها افزایش پیدا می‌کند. (ص ۸۹)</p>	۷
<p>چرا معمولاً جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد؟</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ فشار مداوم نیروهای زمین‌ساخت (تکتونیک) در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود. (ص ۸۴)</p>	۸
<p>چرا وقوع زمین‌لغزش همه ساله خسارت‌های زیادی به سکونتگاه‌ها و مزارع مناطق پایکوهی کشورهایمان وارد می‌کند؟</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ ایران کشوری کوهستانی است و دامنه‌های مستعد زمین لغزش در آن بسیار زیاد هستند. (ص ۹۶)</p>	۹
<p>در جمله‌های زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز (کمانک) انتخاب کنید.</p> <p>الف) به طور کلی در بیشتر روستاها فعالیت غالب (زراعت - دامپروری) است.</p> <p>ب) حمل‌ونقل (جاده‌ای - ریلی) از نظر دسترسی به نقاط مختلف، در طول مسیر انعطاف بیشتری دارد.</p> <p>پ) مدیریت حمل‌ونقل شهری در کشور ما برعهده (پلیس راهور - شهرداری) است.</p> <p>ت) در زیر صفحات لیتوسفر، گوشته زمین حالت (جامد - نیمه‌جامد) دارد.</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) زراعت (ص ۱۷) ب) جاده‌ای (ص ۴۵) پ) شهرداری (ص ۷۱)</p> <p>ت) نیمه‌جامد (ص ۸۲)</p>	۱۰
<p>درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) هسته اولیه سکونتگاه‌ها در کنار آب‌های جاری شکل گرفته است.</p> <p>ب) با احداث مسکن می‌توان از گسترش زاغه‌نشینی جلوگیری کرد.</p> <p>پ) با اختراع و گسترش وسایل حمل‌ونقل موتوری، مشکل تصادفات افزایش یافته است.</p> <p>ت) به ناحیه‌ای بر روی سطح زمین که برای نخستین بار انرژی آزاد می‌شود، کانون زمین‌لرزه می‌گویند.</p> <p>سوال‌های امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) نادرست (ص ۲) ب) نادرست (ص ۲۲) پ) درست (ص ۶۴)</p> <p>ت) نادرست (ص ۸۳)</p>	۱۱

	<p>چه نوع موادی در زمین‌لغزش به سمت پایین دامنه می‌لغزند؟ (سه مورد نوشته شود).</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ تخته‌سنگ - ماسه - گل و لای - یا ترکیبی از این مواد (ص ۹۴)</p>	۱۲
	<p>به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) معمول‌ترین نوع خشک‌سالی کدام است؟ ب) در چه شرایطی این نوع خشک‌سالی ایجاد می‌شود؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) خشک‌سالی آب و هوایی ب) اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه (که براساس یک دوره ۳۰ ساله به دست می‌آید) کمتر باشد می‌توان گفت در آن منطقه خشک‌سالی رخ داده است. (به ویژه اگر این کم شدن بارش در یکی دوسال بعدی تداوم داشته باشد). در صورت نوشتن متن داخل پیرانتز لطفاً نمره در نظر گرفته شود. (ص ۹۷)</p>	۱۳
	<p>چرا کمربند میانی اقیانوس اطلس یکی از مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز جهان است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا جایی است که پوسته بستر اقیانوس در حال باز شدن و گسترش است. (ص ۸۷)</p>	۱۴
	<p>در چه فصلی آبدهی رودهای کشورمان افزایش می‌یابد؟</p> <p>۱) اواخر تابستان و اوایل پاییز ۲) اوایل پاییز و زمستان ۳) اواخر بهار و تابستان ۴) زمستان و اوایل بهار</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۹)</p>	۱۵
	<p>درست یا نادرست بودن جملات زیر را با مشخص کنید. الف) هسته اولیه یک سکونتگاه، جایگاه آن در سطح ناحیه است. ب) توسعه خدمات گردشگری از اقدامات مؤثر در حل مشکلات اقتصادی روستاییان است. پ) دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۲۰ کیلومتر مسافت در شهرها است. ت) ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین به حالت نیمه جامد است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) نادرست (ص ۲) ب) درست (ص ۳۲) پ) نادرست (ص ۶۹) ت) نادرست (ص ۸۲)</p>	۱۶

با دقت به نقشه پراکندگی زمین‌لغزش‌های اصلی در ایران توجه کنید و به سؤالات زیر پاسخ دهید.
 الف) علت تراکم نقاط تیره رنگ در بخش‌های شمالی ایران را بنویسید. (سه مورد)
 ب) مهم‌ترین دلیل کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا را تعیین کنید.

۱۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

پاسخ: ۱ الف) شیب زیاد، انباشته شدن حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته، تراکم درختان و گیاهان، وجود تعداد زیادی درز و شکاف و نفوذ باران (ذکر سه مورد) (ص ۹۶)
 ب) نفوذ آب باران سبب افزایش وزن دامنه می‌شود (ص ۹۶)

در چه زمانی سیل‌ها خسارت بار هستند؟

۱۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

پاسخ: ۱ اگر آبدهی رود افزایش یابد از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)

علت وقوع زمین‌لرزه‌های مکرر در غرب آمریکای جنوبی را بنویسید.

۱۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

پاسخ: ۱ برخورد (حرکت همگرایی) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته آمریکای جنوبی (ص ۸۷)

مهم‌ترین پیامدهای خشکسالی را بنویسید. (دو مورد)

۲۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

پاسخ: ۱ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی (ذکر دو مورد) (ص ۹۹)
 (مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند، تخلیه روستاها، از بین رفتن گیاهان و جانوران، مهاجرت برخی گونه‌ها، کاهش ذخایر آب‌های سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آن‌ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها نیز مورد قبول است.)

نقش رودخانه‌ها را در شکل‌گیری «فراوان‌ترین نوع لغزش دامنه‌ای» بنویسید.

۲۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

پاسخ: ۱ رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند. (ص ۹۵)

<p>از عوامل طبیعی مؤثر در شکسته شدن سدها، دو مورد را بنویسید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ زمین‌لرزه، بارش بیش از گنجایش مخزن سد (ذکر دو مورد) (ص ۹۰)</p>	<p>۲۲</p>
<p>همه موارد از عوامل مؤثر در وقوع زمین‌لرزه هستند، به‌جز:</p> <p>۱ حرکت همرفتی مواد داخل گوشته</p> <p>۲ کاهش مقاومت سنگ‌های پوسته زمین</p> <p>۳ شکسته شدن سنگ‌ها در امتداد گسل‌ها</p> <p>۴ افزایش دما از سطح زمین به سمت عمق</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)</p>	<p>۲۳</p>
<p>چگونه فوران‌های آتشفشانی به صورت «دوگاب گلی» نقش مؤثری در ایجاد زمین‌لغزش‌ها دارند و بسیار خطرآفرین هستند؟</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد در سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش موجب اشباع آن‌ها می‌شود. دوگاب گلی حاصل به صورت روانه‌های بسیار سیال درمی‌آید. (ص ۹۵)</p>	<p>۲۴</p>
<p>در چه صورتی میزان آبدهی شبکه زهکشی بیشتر می‌شود؟</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد آبدهی آن نیز بیشتر است. (ص ۹۰)</p>	<p>۲۵</p>
<p>کار شبکه زهکشی را بنویسید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین. (ص ۹۰)</p>	<p>۲۶</p>
<p>علت اصلی لرزه‌خیزی در محل شکستگی‌های سرزمین ایران را بنویسید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ ایران در مرکز کمربند زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد. همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا. (ص ۸۸)</p>	<p>۲۷</p>
<p>کدام گزینه با علت وقوع زمین‌لرزه مطابقت دارد؟</p> <p>۱ حرکت همرفتی مواد داخل گوشته</p> <p>۲ شکسته شدن سنگ‌ها</p> <p>۳ تغییرات سطح آب دریاها</p> <p>۴ جنبش ناگهانی پوسته زمین</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)</p>	<p>۲۸</p>

	<p>درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت ص یا غ مشخص کنید. الف) همه سکونتگاه‌ها دارای مقر و موقعیت هستند. ب) مهاجرت نیروی کار از عوامل مؤثر در زیاد شدن جمعیت شهری است. ج) شبکه، مجموعه‌ای از مسیرها و راه‌های ارتباطی است. د) در خشکسالی آب و هوایی، باید میزان ریزش‌های جوی کمتر از مقدار بارش، در یک منطقه، مورد توجه قرار بگیرد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ الف) درست (ص ۲) ب) درست (ص ۲۳) ج) نادرست (ص ۶۰) د) نادرست (ص ۹۷)</p>	۲۹
	<p>چرا خطرات وقوع خشکسالی در مقایسه با اثرات ناشی از خشکی هوا، بیشتر است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن، سازگار شده است وقتی بارش منطقه از میانگین آن منطقه کمتر شود موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند. (ص ۹۸)</p>	۳۰
	<p>با توجه به سرعت جابه‌جایی مواد در زمین‌لغزش، کدام نوع از این حرکت دامنه‌ای، بسیار مخاطره‌آمیز و خسارت بار است؟ دلیل آن را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ لغزش‌های ناگهانی و سریع زیرا طی آن‌ها توده لغزشی با سرعت زیاد به سمت پایین دامنه حرکت می‌کند. (ص ۹۴)</p>	۳۱
	<p>در چه صورتی وقوع سیل خسارت بار خواهد بود؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ اگر آبدهی رود، آن‌قدر افزایش یابد، که از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)</p>	۳۲
	<p>چرا میان محل زمین‌لرزه‌ها و مرز صفحات لیتوسفر زمین، ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ حرکات صفحات لیتوسفر زمین ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند، ادامه این روند، شکستگی‌هایی به نام گسل را ایجاد می‌کند و حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود. (ص ۸۳)</p>	۳۳
	<p>چرا بارش‌های شدید و کوتاه مدت، منجر به زمین لغزش نمی‌شوند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند. (ص ۹۴)</p>	۳۴
	<p>کدام مورد از مزایای ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی <u>نیست</u>؟</p> <p>۱ کاهش نفوذپذیری آب ۲ مقاوم‌سازی سطح زمین ۳ افزایش سرعت تخلیه آب حاصل از بارش ۴ کنترل وزن دامنه</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۸)</p>	۳۵

	<p>سه مورد از مهم‌ترین پیامدهای خشک‌سالی را نام ببرید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی، بروز قحطی و گرسنگی، مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشک‌سالی می‌شود (تخلیه روستاها) ، از بین رفتن گیاهان و جانوران (مهاجرت برخی گونه‌ها) ، کاهش ذخیره آب سطحی و زیرزمینی خشک شدن آن‌ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونت‌گاه‌ها. (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۹۹)</p>	۳۶
	<p>احتمال وقوع زمین لغزش در کدام دامنه‌ها بیش‌تر است؟ (سه مورد ذکر شود)</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است و دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند، دامنه‌هایی که متراکم از گیاهان و درختان هستند. دامنه‌هایی که درز و شکاف بسیار دارند. (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۹۶)</p>	۳۷
	<p>دو عامل طبیعی مؤثر در وقوع این حرکت دامنه‌ای را بنویسید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ بارش سنگین، ذوب برف، زمین‌لرزه، فوران‌های آتشفشانی، زیربری رودخانه‌ها (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۹۴ و ۹۵)</p>	۳۸
	<p>کدام عبارت <u>نادریست</u> است؟</p> <p>۱) جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد.</p> <p>۲) برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود.</p> <p>۳) فشار مداوم نیروهای زمین ساخت، به تدریج در اطراف گسل‌ها ذخیره می‌شود.</p> <p>۴) بعضی از زمین‌لرزه‌ها، خطرناک نیستند و فقط توسط دستگاه‌های حساس ثبت می‌شوند.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۸۴)</p>	۳۹
	<p>درست یا <u>نادریست</u> بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید.</p> <p>الف) دسترسی به بازارهای محلی، از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرهای کشورمان بوده است.</p> <p>ب) در روستاهایی با جمعیت کم‌تر، دسترسی به خدمات و تسهیلات محدودتر است.</p> <p>ج) همه شهرنشینان در جهان، سطح زندگی بالایی دارند.</p> <p>د) در محله‌های معینی از لیتوسفر زمین، گسستگی وجود دارد.</p> <p>ه) احداث سازه‌ها در مسیر رودها، موجب وقوع سیل می‌شود.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ الف) درست (ص ۲) ج) نادرست (ص ۳۱) ه) نادرست (ص ۹۱) ب) درست (ص ۷) د) درست (ص ۸۲)</p>	۴۰

۴۱	<p>چرا خسارت‌های ناشی از زمین لغزش، در مقایسه با سایر مخاطره‌های طبیعی چندان فراگیر نمی‌باشند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ گستره زمین لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند زمین‌لرزه است. عرض و طول اغلب توده‌های لغزشی کمتر از یک کیلومتر است. (ص ۱۰۷)</p>
۴۲	<p>نقش زیربری رودخانه‌ها را در ایجاد لغزش، در دره‌های پرشیب کوهستانی، بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ در دره‌های پرشیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها، تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند و باعث لغزش در آن می‌شوند. (ص ۹۵)</p>
۴۳	<p>چرا با از بین رفتن پوشش گیاهی در یک حوضه آبخیز، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد. و در نتیجه سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود. (ص ۹۳)</p>
۴۴	<p>انجام کدام اقدامات مدیریتی در حین وقوع زمین لغزش ضروری است؟ (ذکر دو مورد کافی است.)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ باید به سرعت از مسیر لغزش و جریان گل و لای خارج شد. به سازمان‌های امداد و نجات اطلاع داد و به کسانی که برای ترک محل به کمک نیاز دارند، امدادسانی کرد. (ذکر دو مورد کافی است.) (ص ۱۰۸)</p>
۴۵	<p>کدام مورد از دلایل اصلی افزایش خسارت‌های ناشی از سیلاب، در کشورمان به شمار می‌آید؟</p> <p>۱ تغییر کاربری زمین ۲ احداث سدهای تنظیمی ۳ اجرای روش‌های آبخیزداری ۴ ایجاد کانال‌های انحرافی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۴)</p>
۴۶	<p>براساس کدام عوامل، مقدار «جابه‌جایی زمین» در زمین‌لرزه‌ها، اندازه‌گیری می‌شود؟</p> <p>۱ تخریب و خسارت ۲ دوری و نزدیکی به نقطه کانونی ۳ شدت و بزرگی ۴ بالا و پایین رفتن سطح آب‌های زیرزمینی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۸۴)</p>

<p>درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید. الف) مردم برحسب نیاز، هسته اولیه یک سکونتگاه را برای زندگی انتخاب می‌کنند. ب) براساس گزارش سازمان ملل، همه شهرنشینان در جهان، سطح زندگی بالایی دارند. ج) قاره آفریقا گسترده‌ترین شبکه خط آهن را در میان قاره‌های جهان دارد. د) پوسته و بخش بالایی گوشته زمین، سخت و سنگی است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ الف) درست (ص ۲) ب) نادرست (ص ۳۱) ج) نادرست (ص ۸۲) د) درست (ص ۸۲)</p>	<p>۴۷</p>
<p>مهم‌ترین علل افزایش خشک‌سالی‌ها را در دهه‌های اخیر بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی ۲) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی (ص ۹۹)</p>	<p>۴۸</p>
<p>معمول‌ترین نوع خشک‌سالی را نام ببرید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱) خشک‌سالی آب و هوایی (ص ۹۷)</p>	<p>۴۹</p>
<p>با توجه به فرآیند شکل‌گیری «انواع حرکات دامنه‌ای» به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) علت جابه‌جایی مواد تخریب شده در انواع حرکات دامنه‌ای را بنویسید. ب) احتمال رویداد کدام حرکت دامنه‌ای، در دامنه‌های شمالی البرز بیش‌تر است؟ چرا؟ (ذکر دو مورد کافی است).</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱) الف) مواد تخریب شده تحت تأثیر نیروی جاذبه زمین یا شیب به سمت پایین دست حرکت می‌کنند. ب) زمین لغزش (رانس)، وجود رطوبت، تراکم درختان و گیاهان، شیب زیاد دامنه و ... (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۹۶)</p>	<p>۵۰</p>
<p>چرا در حوضه‌های کشیده، احتمال وقوع سیل کاهش می‌یابد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱) زیرا مدت زمان طولانی سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند، در نتیجه آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شود. (ص ۹۱)</p>	<p>۵۱</p>
<p>چرا همواره توصیه می‌شود که در مکان‌یابی ساخت و سازها، فاصله از گسل‌های فعال تا حد امکان رعایت شود؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱) جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسل انرژی آزاد می‌شود. (ص ۸۴)</p>	<p>۵۲</p>

چرا کشاورزان در برخی از مناطق ایران، در دوره بدون بارش سال، در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کنند؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰

پاسخ: ۱ پوشیده شدن سطح دشت‌های سیلابی از رسوبات آبرفتی مانند (رس، شن و قلوه‌سنگ) (ص ۸۹)

۱ الف) از ساعت ۱۰

دلیل: زیرا دبی سیلاب (یا آبدهی رودخانه) از میانگین آبدهی بالاتر رفته است.
ب) ساعت ۱۶ (یا ۴ بعدازظهر)

۲ ایران در کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا قرار دارد.

۳ کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا، کمربند اطراف اقیانوس آرام، کمربند میانی اقیانوس اطلس

۴ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی - بروز قحطی و گرسنگی - مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند - از بین رفتن گیاهان و جانوران - مهاجرت برخی گونه‌ها - کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آنها - افزایش ریزگردها و حرکت آنها به سمت سکونتگاه‌ها. (ذکر ۲ مورد)

۵ ترسالی زمانی رخ می‌دهد که میزان بارندگی سالانه در یک منطقه بیش از حد میانگین بارش باشد.

۶ سنگ‌کره (لیتوسفر) شامل پوسته و بخش بالایی (فوقانی) گوشته است.

۷ در کشور ما در زمستان و اوایل بهار با ذوب برف و بارش‌های بیشتر، آبدهی رودها افزایش پیدا می‌کند. (ص ۸۹)

۸ فشار مداوم نیروهای زمین‌ساخت (تکتونیک) در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود. (ص ۸۴)

۹ ایران کشوری کوهستانی است و دامنه‌های مستعد زمین لغزش در آن بسیار زیاد هستند. (ص ۹۶)

۱۰ الف) زراعت (ص ۱۷) ب) جاده‌ای (ص ۴۵) پ) شهرداری (ص ۷۱) ت) نیمه‌جامد (ص ۸۲)

۱۱ الف) نادرست (ص ۲) ب) نادرست (ص ۲۲) پ) درست (ص ۶۴) ت) نادرست (ص ۸۳)

۱۲ تخته‌سنگ - ماسه - گل و لای - یا ترکیبی از این مواد (ص ۹۴)

۱۳ الف) خشک‌سالی آب و هوایی

ب) اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه (که براساس یک دوره ۳۰ ساله به دست می‌آید) کمتر باشد می‌توان گفت در آن منطقه خشک‌سالی رخ داده است.
(به ویژه اگر این کم شدن بارش در یکی دو سال بعدی تداوم داشته باشد).
در صورت نوشتن متن داخل پیرانتز لطفاً نمره در نظر گرفته شود. (ص ۹۷)

۱۴ زیرا جایی است که پوسته بستر اقیانوس در حال باز شدن و گسترش است. (ص ۸۷)

۱۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۹)

۱۶ الف) نادرست (ص ۲) ب) درست (ص ۳۲) پ) نادرست (ص ۶۹) ت) نادرست (ص ۸۲)

۱۷ الف) شیب زیاد، انباشته شدن حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته، تراکم درختان و گیاهان، وجود تعداد زیادی درز و شکاف و نفوذ باران (ذکر سه مورد) (ص ۹۶)

ب) نفوذ آب باران سبب افزایش وزن دامنه می‌شود (ص ۹۶)

۱۸ اگر آبدهی رود افزایش یابد از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)

۱۹ برخورد (حرکت همگرایی) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته آمریکای جنوبی (ص ۸۷)

۲۰ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی (ذکر دو مورد) (ص ۹۹)

(مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند، تخلیه روستاها، از بین رفتن گیاهان و جانوران، مهاجرت برخی گونه‌ها، کاهش ذخایر آب‌های سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آن‌ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها نیز مورد قبول است.)

۲۱ رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند. (ص ۹۵)

۲۲ زمین‌لرزه، بارش بیش از گنجایش مخزن سد (ذکر دو مورد) (ص ۹۰)

۲۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)

۲۴ خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد در سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش موجب اشباع آن‌ها می‌شود. دوغاب گلی حاصل به صورت روانه‌های بسیار سیال درمی‌آید. (ص ۹۵)

۲۵ هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد آبدهی آن نیز بیشتر است. (ص ۹۰)

۲۶ جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین. (ص ۹۰)

۲۷ ایران در مرکز کمربند زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد.

همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا. (ص ۸۸)

۲۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۸۲)

۲۹ الف) درست (ص ۲) ب) درست (ص ۲۳) ج) نادرست (ص ۶۰) د)

نادرست (ص ۹۷)

۳۰ زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن، سازگار شده است وقتی بارش منطقه از میانگین آن منطقه کمتر شود موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند. (ص ۹۸)

۳۱ لغزش‌های ناگهانی و سریع زیرا طی آن‌ها توده لغزشی با سرعت زیاد به سمت پایین دامنه حرکت می‌کند. (ص ۹۴)

۳۲ اگر آبدهی رود، آن قدر افزایش یابد، که از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می‌شود. (ص ۸۹)

۳۳ حرکات صفحات لیتوسفر زمین ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند، ادامه این روند، شکستگی‌هایی به نام گسل را ایجاد می‌کند و حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود. (ص ۸۳)

۳۴ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند. (ص ۹۴)

۳۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۸)

۳۶ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی، بروز قحطی و گرسنگی، مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشک‌سالی می‌شود (تخلیه روستاها)، از بین رفتن گیاهان و جانوران (مهاجرت برخی گونه‌ها)، کاهش ذخیره آب سطحی و زیرزمینی خشک شدن آن‌ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونت‌گاه‌ها. (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۹۹)

۳۷ دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است و دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند، دامنه‌هایی که متراکم از گیاهان و درختان هستند. دامنه‌هایی که درز و شکاف بسیار دارند. (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۹۶)

۳۸ بارش سنگین، ذوب برف، زمین‌لرزه، فوران‌های آتشفشانی، زیربری رودخانه‌ها (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۹۴ و ۹۵)

۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۸۴)

۴۰ الف) درست (ص ۲)

ج) نادرست (ص ۳۱)

ه) نادرست (ص ۹۱)

۴۱ گستره زمین لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند زمین‌لرزه است. عرض و طول اغلب توده‌های لغزشی کمتر از یک کیلومتر است. (ص ۱۰۷)

۴۲ در دره‌های پرشیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها، تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند و باعث لغزش در آن می‌شوند. (ص ۹۵)

۴۳ با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد. و در نتیجه سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود. (ص ۹۲)

۴۴ باید به سرعت از مسیر لغزش و جریان گل و لای خارج شد. به سازمان‌های امداد و نجات اطلاع داد و به کسانی که برای ترک محل به کمک نیاز دارند، امدادسانی کرد. (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۱۰۸)

۴۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۴)

۴۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۸۴)

۴۷ الف) درست (ص ۲)

ب) نادرست (ص ۳۱)

ج) نادرست (ص ۴۹)

د)

درست (ص ۸۲)

۱) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی
 ۲) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی (ص ۹۹)

خشک‌سالی آب و هوایی (ص ۹۷)

الف) مواد تخریب شده تحت تأثیر نیروی جاذبه زمین یا شیب به سمت پایین دست حرکت می‌کنند.
 ب) زمین لغزش (رانس)، وجود رطوبت، تراکم درختان و گیاهان، شیب زیاد دامنه و ... (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۹۶)

زیرا مدت زمان طولانی سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند، در نتیجه آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شود. (ص ۹۱)

جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسل انرژی آزاد می‌شود. (ص ۸۴)

پوشیده شدن سطح دشت‌های سیلابی از رسوبات آبرفتی مانند (رس، شن و قلوه‌سنگ) (ص ۸۹)

پاسخنامه کلیدی

۱۵	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴

